

Zprávy / Chronicle

Hradec po patnácté, tentokrát online – zpráva z konference České, slovenské a československé dějiny 20. století

Pavel Jonák a Marek Skála

Ve dnech 10. a 11. května se pod záštitou Filozofické fakulty Univerzity Hradce Králové a Muzea východních Čech v Hradci Králové konal XVI. ročník konference doktorandů a historiků mladší generace – tradičně s česko-slovenskou tematikou i účastí. Z překrásných prostor muzea se setkání muselo z důvodu epidemiologické situace přesunout do virtuálního interiéru platformy Google Meet.

Organizačně celý průběh zaštili doktorandi Historického ústavu Filozofické fakulty UHK (Mgr. et Mgr. Kateřina Hrušková, Mgr. David Mareček a Mgr. Jakub Seiner) pod vedením docentky Veroniky Středové. Všem patří dík za profesionální a příjemné prostředí i průběh celé akce.

Úvodní slovo u tentokrát pouze symbolického kulatého stolu (plocha monitorů a displejů naší pozornost diferencuje do plochých a hranatých pixelů) pronesli kromě již zmíněné docentky Středové také ředitel Muzea východních Čech, docent Petr Grulich, proděkan FF UHK pro vědu a výzkum, doktor Tomáš Mangel a ředitel Historického ústavu FF UHK, docent Zdeněk Beran.

I přes vynucený přesun do digitálního prostředí se konference těšila od zahájení až do konce hojně návštěvě. Pondělní program byl rozdělen do tří bloků. První úsek literárně-uměleckého zaměření otevřel příspěvek o socialistickém umění ve veřejném prostoru, na což navázal mikrohistorický výzkum knoflíku jakožto objektu vědeckého bádání. Posluchači se též mohli seznámit s novým digitálním projektem Historického ústavu AV ČR – Českým historickým atlasem. Z literárních témat je třeba jmenovat výzkum publicistického obrazu světa Erazima Koháka v exilové tvorbě a orálně-historický výzkum akademické disciplíny tvůrčího psaní. Výstupy uzavřela svými vlídnými komentáři docentka Veronika Středová, načež se plynule přešlo k druhé části pondělního turnusu, jehož komentářem byla pověřena Denisa Nečasová (FF MUNI). Druhý panel se orientoval na genderovou problematiku v časech minulých. Díky širokému množství přístupů se mohli posluchači dovědět mnohé z oblasti dějin prostituce v Československu, emancipaci českých spisovatelek a zobrazení ženské otázky

v jejich tvorbě. Slovenský pohled poskytly příspěvky o významu péče o děti a rodinu optikou dne slovenské rodiny a o problematice změny interrupčních zákonů v období první Československé republiky. Závěrečná směna prvního konferenčního dne byla svěřena doktoru Zdeňku Doskočilovi (FHS UK). Za převažující motiv bloku lze považovat metodu orální historie. Příspěvky mapovaly okruh problémů jak z konfliktních okamžiků církevního života v období normalizace, skautu či kolektivní paměti roku 1968 v případech Čechů a Rusů a jejich následné interpretaci.

Druhý den následovalo dvanáct příspěvků ve dvou skupinách. Přednášené disertační projekty v prvním panelu se točily především kolem silových složek států. Byla představena Československá četnická generalita, průnik tématu italských legií do české literatury po první světové válce. Druhoválečné dějiny zprostředkoval příspěvek o pobytu německé armády v Ochranné zóně na území Slovenského štátu. Z tematiky silových složek se vymykal výzkum vegetariánského hnutí v první Československé republice. Poslední blok nebyl nijak tématicky ukotvený, poslední tři hodiny tak přinesly témata rozkročená mezi obory právních, kulturních, regionálních či hospodářských dějin. Zajímavá byla pozdější diskuze vedená docentem Jaroslavem Pažoutem (ÚSTR), v níž bylo rozebráno především etické dilema vázající se k příspěvku o příslušnících šlechtických rodů spolupracujících se Státní bezpečností. Otázka se týkala především toho, zda práci publikovat, a vystavit se tak hrozbě nemožnosti dalšího orálně-historického výzkumu v řadách šlechtických rodů.

Konference dějin dvacátého století v československém prostoru tedy nabídla pestrá škála přístupů i zkoumaných témat od muzejnictví přes dějiny architektury, kartografie až ke kulturním dějinám. V závěrečném panelu pak byly výkony přednášejících zhodnoceny jako rámcově velmi dobré úrovně. Plochý prostor internetu bohužel všechny zúčastněné připravil o cenná setkání v kuloárech, proto bylo největšími pozitivy celé akce zachování tradice a zkušené postřehy všech komentátorů.

Jako výstup z celé konference by měl následovat recenzovaný stejnojmenný sborník. Všem zúčastněným, přednášejícím, komentátorům, ale zejména pořadatelům se ještě jednou sluší vyslovit závěrečný dík. Doufáme, že se příští rok sejdem v Hradci Králové osobně.

XVI. ročník konference

**ČESKÉ, SLOVENSKÉ
A ČESKOSLOVENSKÉ DĚJINY
20. STOLETÍ**

10.–11. KVĚTNA 2021

Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci proběhne konference on-line.
Informace pro připojení ke konferenci naleznete na www.muzeumhk.cz

